

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 września 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że B. P. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 grudnia 2015 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że B. P. dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj. emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 grudnia 2015 r. W krótkim czasie od dokonania zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego tj. już od dnia 17 marca 2016 r. B. P. wniosła o wypłatę zasiłku chorobowego. Niezdolność do prowadzenia działalności trwała do 5 września 2016 r. Obecnie ubezpieczona złożyła wniosek o świadczenie rehabilitacyjne.

B. P. w dokumentach rozliczeniowych za miesiąc grudzień 2015 r. wskazała jako podstawę wymiaru składek kwotę 9837,50 zł, za miesiące od stycznia 2016 r. do maja 2016 r. podstawę wymiaru składek w kwocie 10137,50 zł jest to podstawa wymiaru ustalona w maksymalnej wysokości – najwyższa możliwa do zadeklarowania przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w tym na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Za kolejne miesiące od czerwca 2016 r. do nadal wnioskodawczyni zadeklarowała „urzędową” podstawę wymiaru w kwocie 2433,50 zł.

Organ rentowy dodał, że bezpośrednio przed podjęciem działalności B. P. była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako osoba współpracująca u płatnika D. K. (...). Jednakże zgodnie z prawomocnymi decyzjami z dnia 12 sierpnia 2015 r. i 28 kwietnia 2016 r. wnioskodawczyni od 1 kwietnia 2015 r. do 30 listopada 2015 r. nie podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu tej współpracy.

Dlatego też organ rentowy powziął wątpliwości co do faktycznego podjęcia oraz prowadzenia przez w/w działalność gospodarczej od 1 grudnia 2015 r., a następnie zasadności zgłoszenia z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych od wskazanej daty i przeprowadził postępowanie kontrolne.

Nadto w ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych działania polegające na zgłoszeniu do ubezpieczeń B. P. z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej, były podyktowane interesem prywatnym (t.j. uzyskaniem – po krótkotrwałym okresie od zgłoszenia – zasiłku chorobowego z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego). Zamiarem ubezpieczonej nie było faktyczne wykonywanie działalności w sposób zorganizowany i ciągły, a jedynie stworzenie w ten sposób możliwości kilkumiesięcznej ochrony ubezpieczeniowej oraz spowodowanie przeniesienia wypłaty świadczeń (w tym zasiłku chorobowego naliczonego od maksymalnej podstawy wymiaru na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych). Dokumentacja przedstawiona podczas postępowania kontrolnego – wobec okoliczności sprawy i zeznań osoby uprawnionej przez płatnika – wskazuje na zamiar uprawdopodobnienia wykonywania działalności gospodarczej.

Zdaniem organu rentowego przedstawione okoliczności sprawy – w szczególności podjęcie działalności i wystąpienie po krótkim okresie od dokonania zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych o świadczenia z ubezpieczenia chorobowego od wysokiej podstawy wymiaru składek pozwalają uznać, że rzeczywistym celem podjęcia działalności gospodarczej nie był zamiar jej prowadzenia, ale skonstruowanie okoliczności faktycznych świadczących o rozpoczęciu i wykonywaniu tej działalności. Działania jakie podjęła B. P., nie są zgodne z zasadami współżycia społecznego i służą osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych osób ubezpieczonych w tym systemie.

/decyzja – k. 4 – 6 akt ZUS/

Ubezpieczona B. P. reprezentowana przez adwokata w dniu 31 października 2016 r. zaskarżyła w/w decyzję w całości i zarzuciła jej: że została wydana z naruszeniem art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 4 ustawy o

systemie ubezpieczeń społecznych, art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wobec ich niezastosowania ora art. 58 kc wobec jego błędnej wykładni polegającej za nieuzasadnionym przyjęciu, że rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W konsekwencji wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że wnioskodawczyni od dnia 1 grudnia 2015 r. podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawczyni zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

/odwołanie – k. 2 – 5/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 28 listopada 2016 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty wskazane w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 17 - 18/

Na rozprawie w dniu 2 marca 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/protokół rozprawy z dnia 2 marca 2018 r. – 00:01:11 – 00:02:08, 00:35:00 – 00:56:25 – płyta CD – k. 367

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni B. P. posiada wykształcenie podstawowe.

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 18 lipca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że B. P. nie podlega od dnia 11 stycznia 2008 r. ubezpieczeniom społecznym tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, ubezpieczeniom rentowym, ubezpieczeniu chorobowemu, ubezpieczeniu wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek (...) D. K. z siedzibą w Ł. ul. (...).

/decyzja – k. 48/

Ubezpieczona w okresie od 18 kwietnia 2010 r. do 29 lipca 2011 r. prowadziła działalność gospodarczą pod nazwą B. S. –I..

/zaświadczenie o zmianie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej – k. 104 – 105, decyzja – k. 106 – 107/

Wnioskodawczyni B. P. prowadziła działalność gospodarczą od dnia 20 stycznia 2015 r. do 1 kwietnia 2015 r. pod nazwą (...) B. P.. Przedmiotem działalności była m. in. działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biura. Działalność była wykonywana w Ł. przy ul. (...).

/wydruk z (...) k. 13/

Następnie prawomocnymi decyzjami z dnia 12 sierpnia 2015 r. oraz z 28 kwietnia 2016 r. organ rentowy stwierdził, że B. P. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność u płatnika składek (...) D. K. nie podlega: ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz ubezpieczeniu chorobowemu od 1 kwietnia 2015 r. do 30 listopada 2015 r.

/decyzja – k. 58 – 64, k. 65 – 70/

Wnioskodawczyni B. P. podjęła działalność gospodarczą od dnia 1 grudnia 2015 r. pod nazwą (...) B. P.. Przedmiotem działalności jest m. in. działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biura. Działalność jest wykonywana w Ł. przy ul. (...).

/wydruk z (...) k. 29 akt ZUS, k. 11 – 12/

Ubezpieczona zadeklarowała za siebie składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc grudzień 2015 r. od podstawy wymiaru składek w wysokości 9837,50 zł, za miesiące od stycznia 2016 r. do maja 2016 r. od podstawy wymiaru składek w wysokości 10137,50 zł, od czerwca 2016 r. do nadal od podstawy wymiaru składek w wysokości 2433,50 zł.

/okoliczność bezsporna/

W ramach prowadzonej działalności ubezpieczona zajmuje się sprzątaniami w firmach, sprzątaniami samochodów, wysyłaniem poczty, odbieraniem, archiwizowaniem dokumentów. Ubezpieczona zawiera z kontrahentami ustne umowy, a za wykonane usługi wystawia faktury. Ubezpieczona wykonuje swoje usługi w ramach stałych zleceń, a także wykonuje jednorazowe usługi sprzątania np. po remontach.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367, zeznania świadka D. K. z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:32:10 – 00:48:52 – płyta CD – k. 74, faktury – k. 117 – 151, faktury w kopercie – k. 169, k. 179, k. 184, księga przychodów i rozchodów – k. 230 – 254/

Ubezpieczona współpracuje z J. K. (...) – bratem męża – sprząta w jego gabinecie lekarskim dwa razy w miesiącu. Za sprzątanie gabinetu otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 600 zł. Nadto sprząta dwa samochody służbowe, za które otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 150 zł za każdy samochód. Samochody sprząta 2 – 3 razy w miesiącu.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367, zeznania świadka J. K. z dnia 19 stycznia 2018 r. – 00:05:32 – 00:08:35, 00:09:12 – 00:28:46 – płyta CD – k. 303/

B. P. w ramach prowadzonej przez siebie działalności wykonuje także usługi administracyjne na rzecz firmy swojego męża D. K..

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367, zeznania świadka D. K. z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:32:10 – 00:48:52 – płyta CD – k. 74/

D. K. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) D. K. od 1 czerwca 1999 r. Przedmiotem działalności firmy są m.in. roboty budowlane. Pełnomocnikiem firmy jest B. P..

/wypis z (...) k. 202 – 203/

Wnioskodawczyni w firmie (...) świadczy codziennie w biurze firmy przy ul. (...) od 9.00 do 13.00 - 14.00. W ramach swoich obowiązków odbiera pocztę emailową, pocztę z poczty polskiej, odbiera korespondencję ze skrzynki pocztowej, archiwizuje dokumenty, wystawia faktury, robi porządek z dokumentami, sprząta biuro. Wnioskodawczyni posiada upoważnienie do podpisywania dokumentów. Za prowadzenie spraw administracyjnych firmy wnioskodawczyni otrzymuje 1000 zł.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367, zeznania świadka D. K. z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:32:10 – 00:48:52 – płyta CD – k. 74, księga przychodów i rozchodów – k. 256 – 300/

Wnioskodawczynie w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej wykonuje na rzecz firmy swojego męża D. K. te same czynności jakie wykonywała, gdy była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako pracownik firmy, a następnie jako osoba współpracująca.

/zeznania świadka D. K. z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:32:10 – 00:48:52 – płyta CD – k. 74, faktury – k. 309 - 362/

Nadto wnioskodawczynie miała zawartą umowę z firmą (...) od lutego 2017 r. do czerwca 2017 r., w ramach której sprzątała całą szwalnię: pomieszczenie w którym są maszyny, szatnie, toalety, magazyn, krojownię. Wnioskodawczynie ustalała termin sprzątania telefonicznie. Sprzątanie zajmowało jej około 4- 5 godzin.

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367, zeznania świadka P. M. z dnia 17 listopada 2017 r. – k. 207, wydruki – k. 218 - 221/

Wnioskodawczynie początkowo wynajmowała biuro na ul. (...) w Ł.. Obecnie ubezpieczona rozwiązała umowę na wynajem biura

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367, zeznania świadka D. K. z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:32:10 – 00:48:52 – płyta CD – k. 74/

Wnioskodawczynie posiada stronę internetową i w ten sposób pozyskuje klientów.

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367, faktura – k. 85/

Wnioskodawczynie w dniu 12 lutego 2016 r. w wyniku upadku na lodowisku doznała urazu lewej kończyny dolnej i z tego powodu zgłosiła się do lekarza w dniu 13 lutego 2016 r.

/karta informacyjna – k. 14/

Wnioskodawczynie była niezdolna do pracy z uwagi na uraz kolana jakiego doznała na lodowisku od 17 marca 2016 r. do 5 września 2016 r. Następnie przez 4 miesiące pobierała świadczenie rehabilitacyjne.

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367/

W dniu 24 marca 2016 r. w wyniku badania usg stwierdzono u wnioskodawczynie zwiększoną ilość płynu w obrębie stawu kolanowego lewego.

/wynik badania usg – k. 15/

Od stycznia 2017 r. ubezpieczona kontynuuje działalność gospodarczą.

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367/

Wnioskodawczynie z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności osiągnęła w grudniu 2015 r. przychód w wysokości 2650 zł, koszty uzyskania przychodu wyniosły 137,91 zł, w 2016 r. przychód w wysokości 4700 zł, koszty uzyskania przychodu wyniosły 4168,30 zł, w okresie od stycznia do maja 2017 r. przychód w wysokości 7793,90 zł, koszty uzyskania przychodu wyniosły 1227,71 zł.

/podatkowa księga przychodów i rozchodów – k. 39 – 44 akt ZUS, k. 55 akt ZUS, k. 86 – 90, k. 91 – 103/

Wnioskodawczyni nie zatrudnia pracowników. Nie posiada rachunku bankowego. Rozlicza się z klientami w gotówce. W razie potrzeby może skorzystać z rachunku bankowego córki, do którego posiada pełnomocnictwo.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 13 czerwca 2017 r. – 00:01:23 - 00:32:10 płyta CD – k. 74 w zw. z zeznaniami z dnia 2 marca 2018 r. 2018 r. – 00:04:40 – 00:32:35 – płyta CD – k. 367/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów, zeznań wnioskodawczyni oraz zeznań świadków. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę w całości, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał, że jest on wystarczający by wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie czy wnioskodawczyni od 1 grudnia 2015 r. faktycznie prowadzi działalność gospodarczą, czy też zarejestrowała działalność w celu dokonania z tego tytułu zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i uzyskania świadczeń z ubezpieczenia w związku z chorobą. Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadków, w których wskazali na realne wykonywanie działalności gospodarczej w spornym okresie. W ocenie Sądu zeznania świadków w niniejszej sprawie są jasne, logiczne. Kwestie wątpliwe dotyczące wykonywania działalności gospodarczej świadkowie wyjaśnili wymieniając spólnie rodzaje wykonywanych usług przez firmę skarżącą. Dodać należy, że dokumenty stanowiące podstawę dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł powodów do tego, by z urzędu odmówić im pełnej wartości dowodowej.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na mocy art. 13 pkt 4 Ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Z mocy art. 11 ust. 2 ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.), osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Stosownie do art. 18 ust. 8 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 3 w/w ustawy, podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób, które ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie, nie może przekraczać miesięcznie 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 10.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego czy odwołująca faktycznie wykonuje działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy na definicję działalności gospodarczej zawartą w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2010 r., Nr 220, poz. 1447 ze zm.). Działalnością gospodarczą w rozumieniu tej ustawy jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalni ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są: 1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym /por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65/. Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej /por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32/.

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (porównaj wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16, według którego, faktyczne niewykonywanie działalności gospodarczej w czasie oczekiwania na kolejne zamówienie lub w czasie ich poszukiwania, nie oznacza zaprzestania prowadzenia takiej działalności i nie powoduje uchylenia obowiązku ubezpieczenia społecznego).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 r., (...) SA 46/96 (Przebieg Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że skarżąca zarejestrowała działalność gospodarczą jedynie w celu możliwości zgłoszenia się z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych z wysoką podstawą składek i skorzystanie w związku z tym z wyższych świadczeń z ubezpieczenia w związku z chorobą. Organ zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że odwołująca faktycznie prowadziła działalność gospodarczą w spornym okresie. Skarżąca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się działalnością związaną z administracyjną obsługą biura. Jak ustalono wnioskodawczyni wcześniej prowadziła działalność gospodarczą o takim profilu. Fakt wykonywania usług na rzecz J. K. czy P. M. potwierdzili świadkowie, a także wynika to jednoznacznie z faktur załączonych do akt niniejszej sprawy. Należy podkreślić, że świadek P. M. jest osobą obcą wobec skarżącej i nie miał żadnego interesu, by zeznawać na korzyść którejkolwiek ze stron. Ponadto organ rentowy nie podważył zeznań tego świadka jak i pozostałych świadków przesłuchanych w niniejszym postępowaniu. Okoliczność, iż wnioskodawczyni nie posiada warunku bankowego firmowego nie jest równoznaczne z brakiem wykonywania działalności gospodarczej, wobec ustaleń, że rozliczenia miały charakter gotówkowy.

W dacie rozpoczęcia działalności gospodarczej wnioskodawczyni nie była niezdolna do pracy. W ocenie Sądu czymś naturalnym i uzasadnionym okolicznościami było podjęcie przez wnioskodawczynię prowadzenia działalności gospodarczej w branży, w której posiadała już doświadczenie skoro organ rentowy już kilkakrotnie kwestionował fakt podlegania przez nią ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w charakterze pracownika w firmie męża, a następnie kwestionował współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Należy nadto dodać, że wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy po kilku miesiącach od rozpoczęcia działalności gospodarczej tj. od 17 marca 2016 r., gdyż doznała urazu kolana podczas wypadku na lodowisku.

Skoro zatem niezdolność do pracy wnioskodawczyni powstała z powodu wypadku, który miał miejsce kilka miesięcy po rozpoczęciu działalności gospodarczej to trudno przyjąć, że ubezpieczona zarejestrowała działalność tylko po to by uzyskać świadczenia z ubezpieczenia na wypadek choroby.

W ocenie Sądu wykonywana przez wnioskodawczynię działalność wykazuje cechy zorganizowania i ciągłości, zatem może być uznana za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W zachowaniu wnioskodawczyni przede wszystkim uwidacznia zamiar dążenia (woli) do uczynienia z działalności gospodarczej stałego (ciągłego) źródła dochodu.

W uznaniu Sądu podjęte przez wnioskodawczynię czynności legalizujące działalność gospodarczą - wpis do ewidencji i zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych - stanowią formalne potwierdzenie faktu prowadzenia działalności gospodarczej, czego konsekwencją prawną jest możliwość skorzystania przez odwołującą się z zasiłku chorobowego na skutek wypadku jakiego doznała.

Organ rentowy, oprócz faktu prowadzenia przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej, zwrócił także uwagę na wysokość deklarowanej przez wnioskodawczynię podstawy składek na ubezpieczenia społeczne.

Tymczasem zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 r. II UZP 1/10, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się

ona w granicach określonych ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.). Sąd Najwyższy wskazał, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu (art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej), a ubezpieczeniu chorobowemu na zasadzie dobrowolności (art. 11 ust. 2 ustawy systemowej). Objęcie ochroną ubezpieczeniową wiąże się z powstaniem obowiązku opłacania składek. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, w myśl art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, określa zawsze podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, jedynie z ograniczeniem wynikającym z art. 20 ust. 3 ustawy (podstawa wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale). W rezultacie zakwestionowanie zadeklarowanej podstawy wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe powoduje także zakwestionowanie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe. Analiza art. 18 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność została określona inaczej niż w przypadku ubezpieczonych, co do których podstawę tę odniesiono do przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 4 pkt 9 i 10) lub kwoty uposażenia, wynagrodzenia bądź innego rodzaju świadczenia. Łączy się to ze specyfiką działalności prowadzonej na własny rachunek i trudnościami przy określaniu przychodu z tej działalności. Z tych względów określenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ustawodawca pozostawił osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, stanowiąc w art. 18 ust. 8 ustawy, że podstawę tę stanowi zadeklarowana kwota, z zastrzeżeniem jej dolnej granicy w wysokości 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale (w brzmieniu obowiązującym przed 27 grudnia 2008 r.). W konsekwencji w przypadku tych ubezpieczonych obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody i w jakiej wysokości. W odniesieniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego tych osób ustawodawca zastrzegł, jak wskazano wyżej, górną kwotę graniczną podstawy wymiaru składek w wysokości 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Inaczej rzecz ujmując, wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność pozarolniczą w przedziale od 60% do 250% przeciętnego wynagrodzenia zależy wyłącznie od deklaracji ubezpieczonego, nie mając żadnego odniesienia do osiąganego przez te osoby przychodu. Po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność istnieje zatem uprawnienie do zadeklarowania w granicach zakreślonych ustawą dowolnej kwoty jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wobec czego sposób w jaki realizuje to uprawnienie zależy wyłącznie od jej decyzji. Ingerencja w tę sferę jakiegokolwiek innego podmiotu jest więc niedopuszczalna, chyba, że ma wyraźne umocowanie w przepisach.

Wskazać należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715/.

W niniejszej sprawie brak podstaw do uznania, iż w spornym okresie wnioskodawczyni działalności gospodarczej nie prowadziła, a co za tym idzie nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie. Organ rentowy nie wykazał, że wnioskodawczyni takiej działalności nie prowadziła i że nie zamierza obecnie jej prowadzić.

Zatem z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od 1 grudnia 2015 r. odwołująca niewątpliwie, w ocenie Sądu, podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Jeszcze raz należy podkreślić, iż cechą prowadzenia działalności gospodarczej jest prowadzenie jej w sposób zorganizowany i ciągły. Jednocześnie osoba, która podjęła pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo, jeżeli nie ma innego tytułu do ubezpieczeń, od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia jej zaprzestania, bez względu na to czy w ramach danej działalności osiąga przychody czy też ich nie osiąga, jeżeli pozostaje w gotowości do prowadzenia tej działalności.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczona udowodniła, iż od 1 grudnia 2015 r. prowadziła działalność gospodarczą, w związku z czym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawczyni za zasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawcy kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 9 ust. 2, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1804). Sąd przyjął stawki minimalne wobec braku sprecyzowania wartości przedmiotu sporu.